

Les abreviacions (i VII): els codis

J. M. M. i S.

Avui arribem a l'últim lliurament de la sèrie d'articles dedicats a les abreviacions amb el tractament d'un subconjunt de la classe dels **símbols**: els codis.

Un **codi** és un símbol que forma part d'un conjunt tancat i generalment ordenat, en el qual no n'hi pot haver dos d'idèntics, perquè la polisèmia n'és exclosa.

Els codis poden tenir una forma arbitrària, encara que normalment segueixen un criteri més o menys lògic de construcció. Un tret bastant habitual en els codis és que tenen un nombre de caràcters limitat i, sovint, fix; per exemple, el codi que identifica els aeroports, que és format per tres caràcters alfabètics escrits en majúscula: **SCQ** '[aeroport de] Santiago de Compostel·la', **BCN** '[aeroport de] Barcelona'.

La grafia dels codis depèn del conjunt a què pertanyen, amb els altres elements dels quals ha de ser congruent. Alguns codis es poden representar mitjançant la grafia de les sigles, és a dir, amb majúscules —com hem vist en els exemples anteriors—, per bé que no cal que coincideixin amb cap inicial de la denominació a què fan referència.

De fet, poden ésser formats per xifres, per lletres o per qualsevol altre caràcter. Si es tracta de nombres, l'ordenació dins el conjunt a què pertany no té per què seguir un ordre creixent i hi pot haver buits en la numeració.

Així, per exemple, tenim l'**ISBN**, que és el número internacional normalitzat per als llibres editats, conté deu xifres disposades en quatre grups, separats els uns dels altres per un guionet. El primer grup identifica la zona lingüística; el segon, l'editor; el tercer assenyalava el número d'ordre de l'obra en la producció de l'empresa editora, i el quart és una xifra de control, calculada per a permetre que l'ordinador pugui comprovar l'exactitud dels nombres precedents (com passa amb la lletra que segueix el número de carnet d'identitat, el número d'ordre de la qual en el nostre al-

fabet serveix de xifra de control del número precedent). Els números de telèfon, els codis de barres i els números dels comptes corrents són altres exemples de codis.

Com els altres símbols, els codis no s'han de partir a final de ratlla, i tampoc no es pot apostrofar cap article ni cap preposició que els precedeixi.

Esperem que aquesta sèrie d'articles sobre les abreviacions, juntament amb el que vam publicar sobre les **emoticones** en el número de *Medicampus* corresponent al dia 31 de gener de 2001, hagin servit per a ajudar-vos a conèixer alguns dels aspectes més rellevants d'aquestes expressions abreujades.

[*Medicampus*, 21 maig 2002]